

Мишљење Агенције за спречавање корупције
бр. 014-011-00-0409/23 од 15.01.2024. године

ДА ЛИ СЕ РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ СМАТРА ОРГАНОМ ВЛАСТИ У СМИСЛУ ЗАКОНА О ЛОБИРАЊУ

Одредбом чл. 137. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 98/06 и 115/21) прописано је, поред осталог, да у интересу ефикаснијег и рационалнијег остваривања права и обавеза грађана и задовољавања њихових потреба од непосредног интереса за живот и рад, законом се може поверити обављање одређених послова из надлежности Републике Србије аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе, да се поједина овлашћења могу поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима, да се јавна овлашћења могу законом поверити и посебним органима преко којих се остварује регулаторна функција у појединим областима или делатностима, да Република Србија може оснивати јавне службе и да се делатност и послови због којих се оснивају јавне службе, њихово уређење и рад прописује законом.

Одредбом чл. 2. Закона о лобирању ("Службени гласник РС", бр. 87/18 и 86/19-др. закон), прописано је, поред осталог, да је лобирање активност којом се врши утицај на органе Републике Србије, органе ималаца јавних овлашћења, чији је оснивач Република Србија (у даљем тексту: орган власти), у поступку доношења закона, других прописа и општих аката, из надлежности тих органа власти, ради остваривања интереса корисника лобирања, у складу са законом.

Одредбом чл. 1. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16, 95/18-аутентично тумачење и 2/23-УС) прописано је да управни поступак јесте скуп правила која, поред осталих, државни органи и организације, установе, јавна предузећа, посебни органи преко којих се остварује регулаторна функција и правна и физичка лица којима су поверена јавна овлашћења примењују када поступају у управним стварима.

Одредбама чл. 51. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон) прописано је, поред осталог, да при вршењу поверених послова државне управе имаоци јавних овлашћења имају иста права и дужности као органи државне управе.

Према одредби чл. 19. ст. 1. Закона о министарствима ("Службени гласник РС", бр. 128/20, 116/22 и 92/23-др. закон), министарство за рад, запошљавање борачка и социјална питања обавља послове државне управе који се, поред осталог, односе на систем пензијског и инвалидског осигурања, социјално осигурање и заштиту војних осигураника; учествовање у припреми, закључивању и примени међународних уговора о социјалном осигурању, као и друге послове одређене законом.

Одредбом чл. 84. ст. 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03, 64/04 – одлука УС РС, 84/04 – др. закон, 85/05, 101/05 – др. закон, 63/06 - одлука УС РС, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18, 46/19 - одлука УС РС, 86/19, 62/21, 125/22 и 138/22), прописано је да се права из пензијског и нвалидског осигурања која се остварују у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: Фонд), обезбеђују у поступку предвиђеном законом којим је уређен општи управни поступак, ако овим законом није друкчије уређено, док је одредбом чл. 92. истог закона прописано да се у поступку за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања у Фонду обезбеђује двостепеност.

На основу одредаба чл. 150. и 151. ст. 1. истог закона, пензијско и инвалидско осигурање обезбеђује и спроводи Фонд, који је правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање у коме се остварују права из пензијског и инвалидског осигурања и обезбеђују средства за ово осигурање, који осигурава на пензијско и инвалидско осигурање лица која се укључују у ово осигурање; утврђује основице за плаћање доприноса у складу са овим законом; обезбеђује наменско, и економично коришћење средстава ствара резерве за осигурање и стара се о увећању средстава на економским основама; обезбеђује непосредно, ефикасно, рационално и законито остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и организује обављање послова за спровођење осигурања; врши проверу тачности свих података из службених евиденција Фонда од значаја за стицање, коришћење и престанак права; организује и спроводи пензијско и инвалидско осигурање, у складу са законом; обавља и друге послове, у складу са законом и статутом Фонда.

Имајући у виду наведене одредбе, као и чињеницу да је Фонд ималац јавних овлашћења, Фонд јесте орган власти у смислу одредбе чл. 2. Закона о лобирању.